ΟΘΩΜΑΝΙΚΟΝ

ΣΥΝΤΑΓΜΑ

ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΕΝ

ΤΗι 7 ΖΙΛΧΙΔΖΔΖΕ 1293 (11/23 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1876).

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΟΥΡΚΙΚΟΥ.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ,

1876.

ΤΥΠΟΙΣ ΒΟΥΤΥΡΑ ΚΑΙ Σ/ΑΣ.

P
750
eeae
P
83

ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΟΝ ΧΑΤΤΙΟΝ

ΤΗΣ Α. Μ. ΤΟΥ ΣΟΥΛΤΑΝΟΥ

ΑΒΔΟΥΛ ΧΑΜΗΤ ΧΑΝ ΤΟΥ Β'.

ΔΙ' ΟΥ ΠΡΟΚΗΡΥΣΣΕΤΑΙ ΤΟ ΟΘΩΜΑΝΙΚΟΝ ΣΥΝΤΑΓΜΑ.

Περίδοξέ μοι Βεζίρη Μιδχὰτ πασσᾶ,

Ἡ ἀπό τινος χρόνου ἐπελθοῦσα ἐξασθένησις τῆς ἰσχύος τοῦ Ὑψηλοῦ Ἡμῶν Κράτους προῆλθε μᾶλλον ἐκ τῆς ἀπὸ τῆς εὐθείας ὁδοῦ παρεκκλίσεως περὶ τὴν διεύθυνσιν τῶν ἐσωτερικῶν ὑποθέσεων καὶ ἐκ τῆς παρακμῆς τῶν μέσων, ἅπερ ἀσφαλίζουσι τὴν πρὸς τὴν κυβέρνησιν ἐμπιστοσύνην τῶν ὑπηκόων ἢ ἐκ τῶν ἐξωτερικῶν περιπλοκῶν· τούτου ἕνεκα ὁ ἔνδοξος πατήρ Μου, ὁ ἀείμνηστος Ἀβδοὺλ Μετζὶτ Χὰν εἶχεν ἀνακηρύξει, ὡς πρόδρομον γενικῶν μεταρρυθμίσεων, τὸ Χάττιον τοῦ Τανζιμὰτ, ὅπερ ἠσφάλιζε τὴν ζωὴν καὶ τὴν περιουσίαν, τὴν τιμὴν καὶ τὴν ὑπόληψιν πάντων τῶν ὑπηκόων συνῳδὰ ταῖς διατάξεσι τοῦ ἱεροῦ νόμου.

Ἀποτέλεσμα εὐεργετικὸν βεβαίως τοῦ ῥηθέντος Τανζιματίου ἐστιν, ὅτι διαβιώσαντες ἄχρι τοῦ νῦν ἐν τῷ κύκλῳ τῆς ἀσφαλείας ταύτης κατωρθώσαμεν νὰ θεσπίσωμεν καὶ νὰ ἀνακηρύξωμεν σήμερον τὸν Ὀργανικὸν τοῦτον Χάρτην, ὅστις ἐστὶν ἀπόῤῥοια τῆς ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀσφαλείας ταύτης ἐλευθέρας ἀνταλλαγῆς τῶν ἰδεῶν καὶ σκέψεων ἡμῶν. Ἄξιον λοιπὸν κατὰ τὴν εὐδαίμονα ταύτην ἡμέραν μνημονεῦσαι τοῦ ὀνόματος τοῦ ἀειμνήστου

πατρός Μου, καθ' ἃ τοῦτο ἐπιτυχόντος, καὶ ἀποκαλέσαι αὐτὸν Ἀναμορφωτὴν τοῦ Κράτους.

Ἐὰν ἡ ἐποχὴ καθ' ἣν τὸ Ταντζιμάτιον ἐθεσμοθετήθη ἦτο ἀνάλογος πρὸς τὰς τάσεις καὶ ἀπαιτήσεις τῆς ἡμετέρας ἐποχῆς, οὐδεμία ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι ὁ ἀείμνηστος πατήρ Μου θὰ ἀνεκήρυσσε καὶ θὰ ἐξετέλει τότε τὸν Ὀργανικὸν Χάρτην, ὃν σήμερον δημοσιεύομεν. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ Θεία Πρόνοια ἐπεφυλάξατο τὸ αἴσιον τοῦτο γεγονὸς, τὸ τὴν πλήρη εὐδαιμονίαν τοῦ ἡμετέρου ἔθνους ἐγγυώμενον, εἰς τὰς ἡμέρας τῆς Ἡμετέρας βασιλείας, ἀναπέμπω ἀπείρους εὐχαριστίας πρὸς τὸν Ὕψιστον.

Ἐπειδὴ αἱ κατὰ φυσικὸν λόγον ἐπελθοῦσαι μεταβολαὶ εἰς τὴν ἐσωτερικὴν κατάστασιν τοῦ Ἡμετέρου Κράτους καὶ ἡ τῶν ἐξωτερικῶν Ἡμῶν σχέσεων ἀνάπτυξις κατέστησαν κατάδηλον τὸ ἀνεπαρκὲς τοῦ πολιτεύματος τῆς Ἡμετέρας Αὐτοκρατορίας, καὶ ἐπειδὴ ὁ διακαέστερος Ἡμῶν πόθος ἐστὶν, ἀφ' ἑνὸς μὲν ἡ ἄρσις τῶν αἰτίων, ὅσα ἄχρι τοῦ νῦν παρεκώλυον τοῦ νὰ ὠφεληθῇ προσηκόντως ἡ μὲν χώρα ἐκ τοῦ φυσικοῦ αὐτῆς πλούτου, τὸ δὲ ἔθνος ἐκ τῆς πνευματικῆς αὐτοῦ ἐπιδεκτικότητος, ἀφ' ἑτέρου δὲ, ἡ προαγωγὴ τῶν Ἡμετέρων ὑπηκόων πάσης τάξεως, ἐν πλήρει ὁμοφωνίᾳ καὶ ἀλληλοβοηθείᾳ, εἰς τὸ στάδιον τῆς προόδου, ἐδέησε, πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ τούτου, ἵνα ἱδρυθῇ ἐν ὑγιὲς καὶ κανονικὸν κυβερνητικὸν σύστημα. Τοῦτο δὲ ἐξήρτηται ἐκ τῆς τηρήσεως τῶν νομίμων καὶ εὐλόγων δικαιωμάτων τῆς ἐξουσίας, ἐκ τῆς ἀπαγορεύσεως καὶ ἐξαλείψεως τῶν παρανόμων πράξεων, ἤτοι τῶν παραπτωμάτων καὶ τῶν καταχρήσεων, ὅσαι πηγάζουσιν ἐκ τῆς ἀπολυταρχίας ἑνὸς ἢ ὀλίγων τινων, καθὼς καὶ ἐκ τῆς ἐξασφαλίσεως καὶ παγιώσεως, εἰς ἁπάσας τὰς φυλὰς τὰς ἀπαρτιζούσας τὸ Ἡμέτερον Κράτος, τοῦ δικαιώματος τοῦ ἀπολαύειν ἄνευ ἐξαιρέσεως ἁπάντων τῶν δικαιωμάτων καὶ τῶν ἀγαθῶν, τῶν ἁρμοζόντων εἰς πεπολιτισμένον κοινωνικὸν σῶμα, ἤτοι, τοῦ εὐεργετήματος τῆς ἐλευθερίας, τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἰσότητος.

Ἐπειδὴ δὲ αἱ εὐχαὶ αὗται ἀπαιτοῦσι τὴν ὑπαγωγὴν τῶν νόμων καὶ τῶν γενικῶν ὑποθέσεων τῆς χώρας εἰς τὸ νόμιμον κοινοβουλευτικὸν καὶ συνταγματικὸν σύστημα, οὗ πρόδηλα τὰ εὐεργετήματα, ἐκηρύξαμεν ἐν τῷ Ἡμετέρῳ Χαττίῳ τῷ ἐπὶ τῇ ἀναβάσει Ἡμῶν εἰς τὸν θρόνον, τὴν ἀνάγκην τῆς συγ-

κροτήσεως Γενικῆς Συνελεύσεως. Ὁ περὶ τούτου ἀναγκαῖος Ὀργανικὸς Χάρτης, συνταγεὶς μετὰ προηγουμένας συζητήσεις ὑπὸ εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς, ὁρισθείσης ἐπὶ τούτῳ καὶ συγκειμένης ἐκ τῶν ἐξοχωτέρων Βεζυρῶν, ἀνωτέρων Οὐλεμάδων καὶ ἄλλων λειτουργῶν τοῦ Ὑψηλοῦ Ἡμῶν Κράτους καὶ μελετηθεὶς λεπτομερῶς ἐν τῷ ὑπουργικῷ Ἡμῶν Συμβουλίῳ ἐνεκρίθη ὑπ' αὐτοῦ. Τὰ ἐμπεριεχόμενα αὐτοῦ ἀφορῶσι τὰ δικαιώματα τῆς ὑπερτάτης Χαλιφείας τοῦ Ἰσλαμισμοῦ καὶ τὰ τῆς Ὀθωμανικῆς Κυριαρχίας, τὴν ἐλευθερίαν καὶ ἰσότητα τῶν Ὀθωμανῶν πολιτῶν, τὴν εὐθύνην καὶ τὴν δικαιοδοσίαν τῶν ὑπουργῶν καὶ ὑπαλλήλων, τὸ περὶ τὸ ἐξελέγχειν δικαίωμα τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως, τὴν πλήρη ἀνεξαρτησίαν τῶν δικαστηρίων, τὸ ἀκριβὲς τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ τὴν διοικητικὴν ἀποκέντρωσιν τῶν νομαρχιῶν, τηρουμένων συνάμα καὶ τῶν δικαιωμάτων τῆς κεντρικῆς ἐξουσίας. Ἐπειδὴ δὲ ταῦτα, συνάδοντα πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἱεροῦ νόμου καὶ τὴν σημερινὴν ἐπιδεκτικότητα καὶ τὰς ἀνάγκας τοῦ Κράτους καὶ τοῦ Ἔθνους, εἰσὶ πρόσφορα καὶ πρὸς τὴν γενικὴν πάντων εὐημερίαν καὶ πρόοδον, ἥτις τὸ πρώτιστον Ἡμῶν ἐστι μέλημα, ἐπὶ τὴν θείαν πεποιθότες ἀρωγὴν καὶ ἐπὶ τὴν τοῦ Προφήτου πνευματικὴν ἀντίληψιν τὸν Ὀργανικὸν τοῦτον Χάρτην ἀποδεξάμενοι καὶ κυρώσαντες ἀποστέλλομεν νῦν πρὸς ὑμᾶς.

Ἀνακηρύξατε τοῦτον, ὅπως ἐνεργῆται διαρκῶς καθ' ἅπασαν τὴν Ὀθωμανικὴν Ἐπικράτειαν καὶ ἐπιληφθῆτε τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων αὐτοῦ ἀπὸ τῆς σήμερον· λάβετε δὲ σύντονα καὶ τελεσφόρα μέτρα, ὅπως συνταγῶσιν ὅσον τάχος καὶ συμπληρωθῶσιν οἱ ἐν αὐτῷ ἀναφερόμενοι καὶ καθοριζόμενοι νόμοι καὶ κανονισμοί.

Καὶ αὕτη μὲν ἡ ὁριστικὴ Ἡμῶν θέλησις, ὁ δὲ Θεὸς ἐπιστέψαι τὰς προσπαθείας ὑπὲρ τῆς εὐημερίας τῆς χώρας καὶ τοῦ ἔθνους Ἡμῶν ἀγωνιζομένων!

Τῇ 7 Ζιλχιδζδζὲ 1293 (11/23 Δεκεμβρίου 1876).

SIGMA NOGIKO

ΟΘΩΜΑΝΙΚΟΝ ΣΥΝΤΑΓΜΑ

ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΕΝ

ΤΗ: 7 ΖΙΑΧΙΑΖΑΖΕ 1293 (11/23 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1876).

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΟΘΩΜΑΝΙΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ.

ΑΡΘΡΟΝ 1.

Τὸ Ὀθωμανικὸν Κράτος περιλαμβάνει τὰς ἐνεστώσας χώρας καὶ κτήσεις καὶ τὰς προνομιούχους Ἐπαρχίας. Ἀπαρτίζει δ' ἓν ὅλον ἀδιαίρετον, οὐτινος οὐδὲν οὐδέποτε μέρος δύναται ν' ἀποσπασθῇ ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ.

ΑΡΘΡΟΝ 2.

Πρωτεύουσα τοῦ Ὀθωμανικοῦ Κράτους εἶναι ἡ Κωνσταντινούπολις.

Ἡ πόλις αὕτη οὐδενὸς ἀποκλειστικῶς τῶν ἄλλων πόλεων τῆς Αὐτοκρατορίας ἀπολαύει ἰδιάζοντος προνομίου ἢ ἀτελείας.

ΑΡΘΡΟΝ 3.

Ἡ Ὀθωμανικὴ Κυριαρχία περιβεβλημένη τὴν ὑπερτάτην Χαλιφείαν τοῦ Ἰσλαμισμοῦ, ἀνήκει τῷ πρεσβυτέρῳ τῶν γόνων τῆς δυναστείας τοῦ Ὀσμὰν συνῳδὰ πρὸς τὰ ἀρχαιόθεν κεκανονισμένα.

ΑΡΘΡΟΝ 4.

Ἡ Α. Μ. ὁ Σουλτάνος καθὸ Χαλίφης εἶναι προστάτης τῆς Μουσουλμανικῆς θρησκείας. Εἶναι δὲ κυριάρχης καὶ Παδισὰχ ἁπάντων τῶν ὀθωμανῶν ὑπηκόων.

ΑΡΘΡΟΝ 5.

Τὸ βασιλικὸν πρόσωπον τῆς Α. Μ. τοῦ Σουλτάνου εἶναι ἱερὸν καὶ ἀνεύθυνον.

ΑΡΘΡΟΝ 6.

Τὰ ἐκ τῆς ἐλευθερίας ἀπορρέοντα δικαιώματα τῶν μελῶν τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορικῆς δυναστείας, ἡ προσωπικὴ αὐτῶν περιουσία, κινητή τε καὶ ἀκίνητος καὶ ἡ ἐπιχορήγησις αὐτῶν καθ' ἅπαντα αὐτῶν τὸν βίον διατελοῦσιν ὑπὸ τὴν γενικὴν ἐγγύησιν.

ΑΡΘΡΟΝ 7.

Τὸ διορίζειν καὶ παύειν τοὺς ὑπουργούς· τὸ ἀπονέμειν βαθμούς, ὑπουργήματα καὶ παράσημα· τὸ ἐπικυροῦν τοὺς ἀρχηγοὺς τῶν προνομιούχων Ἐπαρχιῶν κατὰ τοὺς ὅρους τῶν προνομίων αὐτῶν· τὸ χαράσσειν νομίσματα· τὸ μνημονεύεσθαι τὸ ὄνομα Αὐτοῦ ἐν τοῖς Τεμένεσι κατὰ τὰς δημοσίους προσευχάς· τὸ συνομολογεῖν συνθήκας μετὰ τῶν ξένων δυνάμεων· τὸ κηρύττειν τὸν πόλεμον καὶ συνάπτειν εἰρήνην· τὸ ἄρχειν τῶν κατὰ ξηρὰν καὶ θάλασσαν δυνάμεων· τὸ διατάσσειν τὰς στρατιωτικὰς κινήσεις· τὸ ἐφαρμόζειν τὰς διατάξεις τοῦ Σερὶ καὶ τῶν νόμων· τὸ διατάσσειν τὴν σύνταξιν τῶν κανονισμῶν τῆς δημοσίας διοικήσεως· τὸ ἐλαττώνειν ἢ χαρίζειν τὰς κατὰ τοὺς νόμους καταγινωσκομένας ποινάς· τὸ κηρύττειν τὴν ἔναρξιν καὶ τὴν λῆξιν τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως· τὸ διαλύειν ἐν ἀνάγκῃ τὴν Βουλήν, ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ γίνῃ νέα ἐκλογὴ ἀντιπροσώπων, ταῦτά εἰσιν ἐκ τοῦ συνόλου τῶν ἱερῶν κυριαρχικῶν δικαιωμάτων τῆς Α. Μ. τοῦ Σουλτάνου.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΤΩΝ ΟΘΩΜΑΝΩΝ.

ΑΡΘΡΟΝ 8.

Πάντες οἱ ὑπήκοοι τοῦ Κράτους ἄνευ ἐξαιρέσεως καλοῦνται Ὀθωμανοί, οἱονδήποτε καὶ ἂν ᾖ τὸ θρήσκευμα αὐτῶν.

Ἡ ἰδιότης τοῦ Ὀθωμανοῦ ἀποκτᾶται ἢ ἀπόλλυται κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένας περιστάσεις.

ΑΡΘΡΟΝ 9.

Πάντες οἱ Ὀθωμανοὶ ἀπολαύουσι τῆς ἀτομικῆς ἐλευθερίας· ὀφείλουσι δὲ νὰ μὴ προσβάλωσι τὰ δικαιώματα τῆς ἐλευθερίας τῶν ἄλλων.

ΑΡΘΡΟΝ 10.

Ἡ ἀτομικὴ ἐλευθερία εἶναι ὅλως ἀπαραβίαστος· οὐδεὶς ἐπ' οὐδεμιᾷ προφάσει δύναται νὰ ὑποστῇ ποινήν, εἰμὴ ἕνεκα τῶν αἰτίων καὶ ὑπὸ τοὺς τύπους οὓς ὁρίζει ὁ νόμος.

ΑΡΘΡΟΝ 11.

Θρησκεία τοῦ Ὀθωμανικοῦ Κράτους εἶναι ὁ Ἰσλαμισμός. Σὺν τῇ τηρήσει δὲ

τῆς ἀρχῆς ταύτης τὸ Κράτος προστατεύει τὴν ἐλευθέραν ἐξάσκησιν πάντων τῶν ἐν τῇ Αὐτοκρατορίᾳ ἀνεγνωρισμένων θρησκευμάτων καὶ τὴν, ὡς μέχρι τοῦδε, τήρησιν τῶν εἰς τὰς διαφόρους Κοινότητας χορηγηθέντων προνομίων ἐπὶ τῷ ὅρῳ τοῦ νὰ μὴ προσβάλληται ἡ δημοσία τάξις καὶ τὰ χρηστὰ ἤθη.

ΑΡΘΡΟΝ 12.

Ὁ τύπος εἶναι ἐλεύθερος ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου διαγραφομένων.

ΑΡΘΡΟΝ 13.

Οἱ Ὀθωμανοὶ χαίρουσι τὸ δικαίωμα τοῦ σχηματίζειν οἱασδήποτε ἐμπορικὰς, βιομηχανικὰς καὶ γεωργικὰς ἑταιρίας ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν διαγραφομένων ὑπὸ τῶν νόμων καὶ τῶν κανονισμῶν.

ΑΡΘΡΟΝ 14.

Εἰς ἢ πλείονες ὀθωμανοὶ ὑπήκοοι, ὅπως χαίρουσι τὸ δικαίωμα τοῦ ἀναφέρεσθαι εἰς τὰς ἁρμοδίους δημοσίους Ἀρχὰς ἐν περιπτώσει παραβιάσεων νόμων καὶ κανονισμῶν, αἵτινες ἐγένοντο πρὸς ἀτομικὴν αὐτῶν ἢ δημοσίαν βλάβην, οὕτω δύνανται, ὡς ἐνάγοντες, ν' ἀπευθύνωσιν ἐνυπογράφους ἀναφορὰς καὶ πρὸς τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν καὶ διατυπῶσι παράπονα κατὰ τῆς διαγωγῆς τῶν λειτουργῶν τοῦ Κράτους.

ΑΡΘΡΟΝ 15.

Ἡ διδασκαλία εἶναι ἐλευθέρα. Ἕκαστος Ὀθωμανὸς δύναται νὰ διδάσκῃ εἴτε ἰδίᾳ εἴτε δημοσίᾳ ἐπὶ τῷ ὅρῳ τοῦ συμμορφοῦσθαι πρὸς τοὺς σχετικοὺς νόμους.

ΑΡΘΡΟΝ 16.

Πάντα τὰ Σχολεῖα διατελοῦσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ Κράτους. Ληφθήσονται δὲ τὰ κατάλληλα μέτρα ὅπως ἡ πρὸς τοὺς ὀθωμανοὺς ὑπηκόους διδασκαλία ἐνεργῆται κατὰ σύστημα ὁμοιόμορφον καὶ κανονικόν. Οὐδόλως ὅμως παραβλαφθήσεται ἡ θρησκευτικὴ διδασκαλία τῶν διαφόρων κοινοτήτων.

ΑΡΘΡΟΝ 17.

Πάντες οἱ Ὀθωμανοὶ τόσον ἐνώπιον τοῦ νόμου, ὅσον καὶ κατὰ τὰ ἀναφορικῶς πρὸς τὴν χώραν δικαιώματα καὶ καθήκοντά εἰσιν ἴσοι, ἐξαιρουμένων τῶν ἀφορώντων τὸ θρήσκευμα.

ΑΡΘΡΟΝ 18.

Διὰ τὴν παραδοχὴν τῶν ὀθωμανῶν ὑπηκόων εἰς τὰ δημόσια λειτουργήματα, ἀπαιτεῖται ἡ γνῶσις τῆς τουρκικῆς, ἥτις εἶναι ἡ ἐπίσημος γλῶσσα τοῦ Κράτους.

ΑΡΘΡΟΝ 19.

Πάντες οἱ ὀθωμανοὶ ὑπήκοοι γίνονται δεκτοὶ εἰς τὰς ἁρμοδίους δημοσίας θέσεις κατὰ τὴν ἀξίαν καὶ ἱκανότητα αὐτῶν.

ΑΡΘΡΟΝ 20.

Οἱ φόροι ἐπιβάλλονται καὶ διανέμονται μεταξὺ τῶν φορολογουμένων κατὰ τοὺς εἰδικοὺς περὶ τούτου νόμους, ἀναλόγως τῆς περιουσίας ἑνὸς ἑκάστου.

ΑΡΘΡΟΝ 21.

Ἡ κινητὴ καὶ ἀκίνητος περιουσία ἑνὸς ἑκάστου, ἡ κανονικῶς κεκτημένη, εἶναι ἀσφαλής. Οὐδενὸς ἡ ἰδιοκτησία δύναται ν' ἀπαλλοτριωθῇ εἰμὴ ὅταν δεόντως ἀποδειχθῇ ἀναγκαία διὰ τὴν δημοσίαν ὠφέλειαν καὶ ἀφοῦ προπληρωθῇ ἡ ἀξία αὐτῆς συμφώνως τῷ νόμῳ.

ΑΡΘΡΟΝ 22.

Ἐν τῷ Ὀθωμανικῷ Κράτει ἡ κατοικία καὶ ἡ οἰκιακὴ ἑστία εἰσὶν ἀπαραβίαστοι Ἡ ἀρχὴ δὲν δύναται νὰ εἰσέλθῃ διὰ τῆς βίας εἰς οἱανδήποτε κατοικίαν ἢ οἰκιακὴν ἑστίαν εἰμὴ κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένας περιστάσεις.

ΑΡΘΡΟΝ 23.

Οὐδεὶς δύναται νὰ βιασθῇ ὅπως παραστῇ ἐνώπιον δικαστηρίου ἄλλου παρ' ἐκεῖνο εἰς ὃ κατὰ τὸν νόμον ὑπάγεται συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς ἐκδοθησομένης δικονομίας.

ΑΡΘΡΟΝ 24.

Ἀπαγορεύονται ἡ δήμευσις τῆς περιουσίας, ἡ ἀγγαρεία καὶ ὁ ὀξερμὲς (καταναγκαστικὸν πρόστιμον)· ἐξαιροῦνται ὅμως τῆς διατάξεως ταύτης οἱ φόροι οἱ κανονικῶς ὁρισθησόμενοι καὶ τὰ ληρθησόμενα μέτρα ἐν καιρῷ πολέμου.

ΑΡΘΡΟΝ 25.

Οὐδὲν χρηματικὸν ποσὸν δύναται νὰ ληρθῇ λόγῳ φόρου ἢ δασμοῦ ἢ ὑπὸ ἄλλην τινὰ ἐπωνυμίαν εἰμὴ δυνάμει νόμου.

ΑΡΘΡΟΝ 26.

Παντελῶς καὶ ἀπολύτως ἀπαγορεύονται τὰ βασανιστήρια καὶ αἱ παντὸς εἴδους ἐκβιάσεις.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΩΝ.

ΑΡΘΡΟΝ 27.

Ἡ Α. Μ. ὁ Σουλτάνος περιβάλλει διὰ τοῦ ἀξιώματος τοῦ Σαδραζάμη καὶ τοῦ Σεϊχ-οὐλ-Ἰσλὰμ τὰ πρόσωπα τὰ ὁποῖα ἡ Ὑψηλὴ Αὐτοῦ ἐμπιστοσύνη θεωρεῖ κατάλληλα.

Ὁ διορισμὸς τῶν λοιπῶν ὑπουργῶν γίνεται δι' Αὐτοκρατορικοῦ Ἰραδέ.

ΑΡΘΡΟΝ 28.

Τὸ ὑπουργικὸν Συμβούλιον συνέρχεται ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Σαδραζάμη.

Εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ὑπάγονται ἅπασαι αἱ σπουδαῖαι ἐσωτερικαί τε καὶ ἐξωτερικαὶ ὑποθέσεις τοῦ Κράτους.

Ὅσαι τῶν ἀποφάσεων αὐτοῦ δέον νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς τὴν ἐπικύρωσιν τῆς Α. Μ. τοῦ Σουλτάνου γίνονται ἐκτελεσταὶ δι' Αὐτοκρατορικοῦ Ἰραδέ.

ΑΡΘΡΟΝ 29.

Ἕκαστος ὑπουργὸς ἐκ τῶν εἰς τὸ τμῆμα αὐτοῦ ἀναγομένων ὑποθέσεων, διεκπεραιοῖ κατὰ τὰ κεκανονισμένα, ἐκείνας τῶν ὁποίων ἡ διεξαγωγὴ εἶναι ἐπιτετραμμένη αὐτῷ.

Τὰς δὲ ὑποθέσεις τῶν ὁποίων ἡ διεκπεραίωσις δὲν εἶναι ἐπιτετραμμένη αὐτῷ ἀναφέρει εἰς τὸν Σαδραζάμην.

Ἐκ τῶν ὑποθέσεων τούτων ὁ Σαδραζάμης διεκπεραιοῖ ἐκείνας αἵτινες δὲν χρήζουσι συσκέψεως ἢ ὑποβάλλει αὐτὰς εἰς τὴν ἔγκρισιν τῆς Α. Μ. τοῦ Σουλτάνου· τὰς δὲ συσκέψεως δεομένας εἰσάγει εἰς τὸ ὑπουργικὸν Συμβούλιον καὶ ἐκπληροῖ τὰ δέοντα συμφώνως πρὸς τὸν ἐκδοθησόμενον σχετικὸν Αὐτοκρατορικὸν Ἰραδέν.

Εἰδικὸς Κανονισμὸς θέλει ὁρίσει τὴν φύσιν καὶ τὰς διαφόρους κατηγορίας τῶν ὑποθέσεων τούτων.

ΑΡΘΡΟΝ 30.

Οἱ ὑπουργοὶ εἰσὶν ὑπεύθυνοι διὰ τὰς πράξεις καὶ τὴν διαχείρισιν αὐτῶν.

ΑΡΘΡΟΝ 31.

Ἐὰν ἓν ἢ πλείονα τῶν μελῶν τῆς Βουλῆς τῶν ἀντιπροσώπων ἐγείρωσι παράπονα συνεπαγόμενα εὐθύνην κατά τινος τῶν ὑπουργῶν καὶ διὰ γεγονότα ἀναγόμενα εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῆς Βουλῆς, ἡ τὴν ἔγκλησιν περιέχουσα αἴτησις ἐπιδίδεται εἰς τὸν Πρόεδρον, ὅστις παραπέμπει αὐτήν, ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν τὸ πολύ, εἰς τὸ τμῆμα τὸ ἐπιτετραμμένον, δυνάμει τοῦ ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ, ἵνα ἐξετάζῃ τὴν ἔγκλησιν καὶ ἀποφαίνηται ἐὰν ὑπάρχῃ ἢ δὲν ὑπάρχῃ λόγος ὅπως ὑποβληθῇ αὕτη εἰς τὴν σύσκεψιν τῆς Βουλῆς. Ἀφοῦ δὲ ληφθῶσι παρὰ τοῦ τμήματος τούτου αἱ ἀναγκαῖαι πληροφορίαι καὶ δοθῶσιν αἱ ἀποχρῶσαι ἐξηγήσεις παρὰ τοῦ καθ' οὗ ἡ ἔγκλησις ὑπουργοῦ, ἡ ἔκθεσις ἡ κατὰ πλειονοψηφίαν συνταχθησομένη καὶ περιέχουσα τὴν ἀπόφασιν δι' ἧς ἡ αἴτησις θεωρεῖται ἀξία νὰ ὑποβληθῇ εἰς σύσκεψιν ἀναγινώσκεται ἐν τῇ Βουλῇ. Ἐὰν δὲ ἡ Βουλή, ἀφοῦ ἐν ἀνάγκῃ προσκαλέσῃ τὸ ἐγκαλούμενον πρόσωπον καὶ ἀκούσῃ τὰς ἐξηγήσεις τὰς ὁποίας ἤθελε δώσει τοῦτο αὐτοπροσώπως ἢ δι' ἀντιπροσώπου αὐτοῦ, ψηφίσῃ διὰ τῆς ἀπολύτου πλειονοψηφίας τῶν δύο τρίτων τῶν παρόντων μελῶν αὐτῆς τὴν παραδοχὴν τῆς ἐκθέσεως, τὸ περὶ εἰσαγωγῆς εἰς δίκην τοῦ ἐγκαλουμένου ὑπουργοῦ πρακτικὸν αὐτῆς διαβιβάζεται

εἰς τὸν Σαδραζάμην, ὅστις ὑποβάλλει αὐτὸ εἰς τὴν κύρωσιν τῆς Α. Μ. τοῦ Σουλτάνου· ἀκολούθως δὲ κατὰ τὸν ἐκδοθησόμενον Ἰραδὲν ἡ ὑπόθεσις παραπέμπεται ἐνώπιον τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστηρίου.

ΑΡΘΡΟΝ 32.

Εἰδικὸς νόμος θέλει ὁρίσει τὸν τρόπον τῆς διαδικασίας τῶν κατηγορουμένων ὑπουργῶν.

ΑΡΘΡΟΝ 33.

Οὐδεμία διαφορὰ ὑπάρχει μεταξὺ τῶν ὑπουργῶν καὶ τῶν ἰδιωτῶν καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἰδιωτικὰς καὶ τὰς ἀνεξαρτήτους τῶν ὑπουργημάτων αὐτῶν δίκας. Αἱ τοιαῦται δίκαι δικάζονται εἰς τὰ ἁρμόδια κοινὰ δικαστήρια.

ΑΡΘΡΟΝ 34.

Ὅταν τὸ τὴν κατηγορίαν ἐντεταλμένον τμῆμα τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστηρίου παραδεχθῇ δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ τὴν κατὰ τῶν ὑπουργῶν κατηγορίαν, οὗτοι ἐκπίπτουσι τῶν ὑπουργημάτων αὐτῶν ἄχρις οὗ ἀθωωθῶσιν.

ΑΡΘΡΟΝ 35.

Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ὑπάρχει διαφωνία ἐπί τινος ἀντικειμένου μεταξὺ τοῦ ὑπουργείου καὶ τῆς Βουλῆς, καὶ τὸ μὲν ὑπουργεῖον ἐπιμένει εἰς τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ, ἡ δὲ πλειονοψηφία τῆς Βουλῆς δι' ἠτιολογημένης καὶ ἀκριβοῦς ψήφου ἤθελεν ἀποῤῥίψει αὐτὸ ὁριστικῶς καὶ ἐπανειλημμένως, τὸ δικαίωμα τοῦ ἀλλάσσειν τὸ ὑπουργεῖον ἢ διαλύειν τὴν Βουλὴν ἐπὶ τῷ ὅρῳ νέων ἐκλογῶν ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένης προθεσμίας ἀνήκει ἀποκλειστικῶς τῇ Α. Μ. τῷ Σουλτάνῳ.

ΑΡΘΡΟΝ 36.

Ἐν καιρῷ καθ' ὃν, μὴ συνεδριαζούσης τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως, παρουσιασθῇ κατεπείγουσα ἀνάγκη ὅπως προφυλαχθῇ τὸ Κράτος ἐναντίον κινδύνου ἢ περιφρουρηθῇ ἡ δημοσία ἀσφάλεια, δὲν ὑπάρχει δὲ καὶ ὁ ἀπαιτούμενος καιρὸς πρὸς συγκάλεσιν τῆς Βουλῆς ὅπως ψηφίσῃ τὸν ἐπὶ τούτῳ ἀναγκαῖον θεωρηθησόμενον νόμον, αἱ ἀποφάσεις αἵτινες ἤθελον ληφθῇ παρὰ τῶν ὑπουργῶν, ἐπὶ τῷ ὅρῳ πάντως τοῦ νὰ μὴ ἀντίκεινται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Συντάγματος, θέλουσιν ἔχει δι' Αὐτοκρατορικοῦ Ἰραδὲ προσωρινῶς ἰσχὺν νόμου, ἄχρις οὗ ἡ Βουλὴ τῶν ἀντιπροσώπων συγκληθεῖσα ἀποφασίσῃ τὰ δέοντα.

ΑΡΘΡΟΝ 37.

Ἕκαστος ὑπουργὸς ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ παρευρίσκηται ὁπόταν θέλῃ εἰς ἕκαστον τῶν δύο Σωμάτων τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως, ἢ νὰ ἐκπροσωπῆται ἐν αὐτοῖς ὑφ' ἑνὸς τῶν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων τοῦ ὑπουργείου αὐτοῦ· ἔχει ἐπίσης τὸ δικαίωμα τοῦ ὁμιλεῖν πρὸ παντὸς ἄλλου τῶν μελῶν, ὅπερ ἤθελε ζητήσει τὸν λόγον.

ΑΡΘΡΟΝ 38.

Ὁπόταν, συνεπείᾳ ἀποράσεως ληφθείσης ὑπὸ τῆς Βουλῆς τῶν ἀντιπροσώπων κατὰ πλειονοψηφίαν, εἰς τῶν ὑπουργῶν καλῆται ἵνα παραστῇ ἐν αὐτῇ ὅπως δώσῃ ἐξηγήσεις ἐπί τινος ἀντικειμένου, δέον ἵνα ἀπαντᾷ εἰς τὰς ἀπευθυνθησομένας αὐτῷ ἐρωτήσεις εἴτε αὐτοπροσώπως παρουσιαζόμενος εἴτε ἀποστέλλων ἀνώτερόν τινα ὑπάλληλον τοῦ ὑπουργείου αὐτοῦ. Ἔχει ὅμως τὸ δικαίωμα νὰ ἀναβάλλῃ τὴν ἀπάντησιν αὐτοῦ, ἐὰν κρίνῃ τοῦτο ἀναγκαῖον, ἀναλαμβάνων αὐτὸς τὴν εὐθύνην τῆς ἀναβολῆς ταύτης.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ.

ΑΡΘΡΟΝ 39.

Διὰ νὰ διορισθῇ τις εἰς δημοσίαν θέσιν, δέον νὰ ἔχῃ τὴν ἀπαιτουμένην ἀξίαν καὶ ἱκανότητα συμφώνως πρὸς τοὺς ὅρους τοῦ ἐπὶ τούτῳ συνταχθησομένου νόμου.

Πᾶς ὑπάλληλος οὕτω διοριζόμενος δὲν δύναται νὰ παυθῇ ἢ ἀντικατασταθῇ: Ἐὰν δὲν ἀποδειχθῇ ὅτι ἡ διαγωγὴ αὐτοῦ δικαιολογεῖ νομίμως τὴν παῦσιν αὐτοῦ.

Ἐὰν δὲν δώσῃ τὴν παραίτησιν αὐτοῦ ἢ ἐὰν ἡ παῦσις αὐτοῦ δὲν κριθῇ ἀπαραίτητος ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως.

Οἱ ὑπάλληλοι, οἵτινες ἤθελον ἀποδείξει καλὴν διαγωγὴν καὶ χρηστότητα ὡς καὶ ἐκεῖνοι, οὓς ἡ κυβέρνησις ἤθελε κρίνει ὡς ἀπαραίτητον νὰ θέσῃ εἰς διαθεσιμότητα, ἔχουσι δικαίωμα εἴτε εἰς προαγωγὴν, εἴτε εἰς σύνταξιν εἴτε εἰς μισθὸν διαθεσιμότητος, συμφώνως πρὸς τὰς διαταξεις αἵτινες ὁρισθήσονται ὑπὸ εἰδικοῦ κανονισμοῦ.

ΑΡΘΡΟΝ 40.

Ἡ δικαιοδοσία τῶν διαφόρων ὑπουργημάτων θέλει ὁρισθῇ δι' εἰδικοῦ κανονισμοῦ. Ἕκαστος δὲ ὑπάλληλος εἶναι ὑπεύθυνος ἐν τῷ κύκλῳ τῆς δικαιοδοσίας αὐτοῦ.

ΑΡΘΡΟΝ 41.

Πᾶς ὑπάλληλος εἶναι ὑπόχρεως νὰ σέβηται καὶ νὰ τιμᾷ τὸν ἀνώτερον αὐτοῦ· ἀλλ' ἡ ὑπακοὴ ὀφείλεται μόνον εἰς τὰς διαταγὰς τὰς διδομένας ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν διαγραφομένων ὑπὸ τοῦ νόμου. Ἡ ὑπακοὴ εἰς τὸν ἀνώτερον ἐπὶ ἀντικειμένων τῷ νόμῳ πράξεων δὲν δύναται νὰ ἀπαλλάξῃ τῆς εὐθύνης τὸν ὑπακούσαντα ὑπάλληλον.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ.

ΑΡΘΡΟΝ 42.

Ἡ Γενικὴ Συνέλευσις σύγκειται ἐκ δύο Σωμάτων, ἐκ τῆς Γερουσίας καὶ ἐκ τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων.

ΑΡΘΡΟΝ 43.

Τὰ δύο Σώματα τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως συνέρχονται τῇ 1 Νοεμβρίου ἑκάστου ἔτους. Ἡ ἔναρξις γίνεται δι' Αὐτοκρατορικοῦ Ἰραδέ. Ἡ δὲ λῆξις αὐτῶν, κατὰ τὴν 1 Μαρτίου ἐπιόντος, κηρύσσεται ἐπίσης δι' Αὐτοκρατορικοῦ Ἰραδέ.

Οὐδέτερον τῶν Σωμάτων τούτων δύναται νὰ συνελθῇ ἐκτὸς τοῦ χρόνου τῆς συνόδου τοῦ ἑτέρου Σώματος.

ΑΡΘΡΟΝ 44.

Ἡ Α. Μ. ὁ Σουλτάνος εἰς περιστάσεις καθ' ἃς ἤθελε κυβερνητικῶς κριθῇ ἀναγκαῖον, δύναται ν' ἀνοίξῃ τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν καὶ πρὸ τῆς ἐποχῆς τῆς ἐνάρξεως, ὡς ἐπίσης καὶ νὰ συντάμῃ ἢ παρατείνῃ τὸν ὡρισμένον χρόνον τῆς συνόδου.

ΑΡΘΡΟΝ 45.

Ἡ ἐπίσημος ἔναρξις τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως γίνεται εἴτε παριστάμενου τῆς Α. Μ. τοῦ Σουλτάνου, εἴτε ἐκπροσωπουμένου ὑπὸ τοῦ Σαδραζάμη καὶ ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν ὑπουργῶν καὶ τῶν μελῶν τῶν δύο Σωμάτων. Ἀναγινώσκεται δὲ Αὐτοκρατορικὸς λόγος ἐκτιθεὶς τὴν ἐσωτερικὴν κατάστασιν τοῦ Κράτους καὶ τὴν τῶν ἐξωτερικῶν αὐτοῦ σχέσεων κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος καὶ ὑποδεικνύων τὰ μέτρα, ὧν ἡ ἀποδοχὴ διὰ τὸ ἑπόμενον ἔτος κρίνεται ἀναγκαία.

ΑΡΘΡΟΝ 46.

Πάντα τὰ μέλη τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως ὁρκίζονται κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐνάρξεως ἐνώπιον τοῦ Σαδραζάμη, τὰ δὲ κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν ἀπόντα ἀκολούθως ἐνώπιον τοῦ προέδρου τοῦ Σώματος εἰς ὃ ἀνήκουσι καὶ ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει, ὅτι ἔσονται πιστοὶ εἰς τὴν Α. Μ. τὸν Σουλτάνον καὶ τὴν Πατρίδα, ὅτι θέλουν τηρήσει τὰς διατάξεις τοῦ Συντάγματος, ἐκπληρώσει τὴν ἀνατεθεῖσαν αὐτοῖς ἐντολὴν καὶ ἀπέχει ἀπὸ πάσης πράξεως ἀντικειμένης εἰς ταῦτα.

ΑΡΘΡΟΝ 47.

Τὰ μέλη τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως εἰσιν ἐλεύθερα εἰς τὸ ἐκφράζειν τὴν γνώμην καὶ ἐκφέρειν τὴν ψῆφον αὐτῶν. Οὐδὲν τούτων δύναται νὰ δεσμευθῇ ὑπὸ ὑποσχέσεων ἢ ὁδηγιῶν, οὔτε νὰ ἐπηρεασθῇ ὑπὸ ἀπειλῶν. Οὐδόλως δὲ δύναται νὰ καταδιωχθῇ δι' ἣν ἐξήνεγκε γνώμην ἢ ψῆφον κατὰ τὸ διάστημα τῶν συζητήσεων τοῦ Σώματος, οὗ ἀποτελεῖ μέλος, ἐκτὸς ἐὰν παραβῇ τὸν ἐσωτερικὸν κανονισμὸν τοῦ Σώματος τούτου· ἐν τῇ περιπτώσει δὲ ταύτῃ ἐφαρμόζονται αὐτῷ αἱ διατάξεις τοῦ κανονισμοῦ.

ΑΡΘΡΟΝ 48.

Πᾶν μέλος τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως, ὅπερ διὰ τῆς ἀπολύτου πλειονοψηφίας τῶν 2/3 τοῦ Σώματος εἰς ὃ ἀνήκει, ἤθελε κατηγορηθῇ ἐπὶ προδοσίᾳ, ἀποπείρᾳ παραβιάσεως ἢ καταργήσεως τοῦ Συντάγματος ἢ ἐπὶ δωροδοκίᾳ, ἢ κατεδικάσθη κατὰ νό-

μον εἰς ποινὴν συνεπαγομένην φυλάκισιν ἢ ἐξορίαν, ἀπόλλυσι τὴν ἰδιότητα αὐτοῦ ὡς μέλους τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως. Ἡ διαδικασία δὲ καὶ ἐφαρμογὴ τῆς ποινῆς ἀπόκεινται τῷ ἁρμοδίῳ δικαστηρίῳ.

ΑΡΘΡΟΝ 49.

Ἕκαστον μέλος τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως δίδει τὴν ψῆφόν του αὐτοπροσώπως καὶ ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς ἀποχῆς κατὰ τὴν ὥραν τῆς ψηφοφορίας.

ΑΡΘΡΟΝ 50.

Οὐδεὶς δύναται νὰ ἦναι ταὐτοχρόνως μέλος τῶν δύο Σωμάτων.

ΑΡΘΡΟΝ 51.

Οὐδέτερον τῶν δύο Σωμάτων δύναται νὰ προβῇ εἰς σύσκεψιν ἂν μὴ ὦσι παρόντα τὰ ἡμίση τῶν μελῶν αὐτοῦ πλέον ἑνός. Ἐκτὸς τῶν περιστάσεων καθ' ἃς ἀπαιτεῖται ἡ πλειονοψηφία τῶν δύο τρίτων, πᾶσα ἀπόφασις λαμβάνεται δι' ἀπολύτου πλειονοψηφίας τῶν παρόντων μελῶν. Ἐν περιπτώσει ἰσοψηφίας ὑπερισχύει ἡ ψῆφος τοῦ Προέδρου.

ΑΡΘΡΟΝ 52.

Πᾶσα ἀναφορά, ἥτις ἀφορῶσα ἰδιωτικὰ συμφέροντα ἤθελε παρουσιασθῇ εἰς ἓν τῶν δύο Σωμάτων, ἀπορρίπτεται ἐὰν ἀποδειχθῇ ὅτι ὁ ἀναφερόμενος δὲν ἀπετάθη κατὰ πρῶτον πρὸς τοὺς ἁρμοδίους δημοσίους ὑπαλλήλους, ἢ εἰς τὴν ἀρχὴν ἐξ ἧς οὗτοι ἐξαρτῶνται.

ΑΡΘΡΟΝ 53.

Ἡ πρωτοβουλία τῆς προτάσεως νέου νόμου ἢ τῆς τροποποιήσεως νόμου ὑπάρχοντος ἀνήκει τῷ ὑπουργείῳ.

Ἡ Γερουσία καὶ ἡ Βουλὴ τῶν ἀντιπροσώπων ἔχουσιν ἐπίσης τὸ δικαίωμα τοῦ ζητῆσαι τὴν ψήφισιν νέου ἢ τὴν τροποποίησιν ὑπάρχοντος νόμου ἐπὶ ἀντικειμένων ὑπαγομένων εἰς τὴν δικαιοδοσίαν αὐτῶν. Ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ περιπτώσει ἡ αἴτησις ὑποβάλλεται προηγουμένως διὰ τοῦ Σαδραζάμη εἰς τὴν Α. Μ. τὸν Σουλτάνον.

Ἐγκριθείσης δὲ τῆς αἰτήσεως ταύτης δι' Αὐτοκρατορικοῦ Ἰραδὲ, τὸ Συμβούλιον τοῦ Κράτους ἐπιφορτίζεται νὰ προπαρασκευάσῃ τὰ ἀναγκαῖα νομοσχέδια, ἀφοῦ λάβῃ τὰς δεούσας πληροφορίας καὶ διασαφήσεις παρὰ τῶν ἁρμοδίων τμημάτων.

ΑΡΘΡΟΝ 54.

Τὰ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους ἐπεξεργασθέντα νομοσχέδια καθυποβάλλονται τὸ πρῶτον εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων καὶ κατόπιν εἰς τὴν Γερουσίαν.

Τὰ νομοσχέδια ταῦτα ἔχουσιν ἰσχὺν νόμου μόνον ὅταν μετὰ τὴν ὑπὸ τῶν δύο Σωμάτων ἀποδοχὴν αὐτῶν ἐκδοθῇ Αὐτοκρατορικὸς Ἰραδὲς ἐπικυρῶν αὐτά. Πᾶν

νομοσχέδιον ὁριστικῶς ἀπορριπτόμενον ὑπὸ τοῦ ἑνὸς τῶν Σωμάτων, δὲν δύναται νὰ ὑποβληθῇ εἰς νέαν συζήτησιν ἐντὸς τῆς συνόδου τοῦ αὐτοῦ ἔτους.

ΑΡΘΡΟΝ 55.

Πᾶν νομοσχέδιον δὲν θεωρεῖται ὡς παραδεκτὸν γενόμενον, ἐὰν δὲν ψηφισθῇ ἄρθρον πρὸς ἄρθρον πρῶτον ὑπὸ τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων καὶ κατόπιν ὑπὸ τῆς Γερουσίας διὰ πλειονοψηφίας, καὶ ἐὰν τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου δὲν τύχῃ τῆς πλειονοψηφίας ἐν ἑκάστῳ τῶν δύο Σωμάτων.

ΑΡΘΡΟΝ 56.

Ἐκτὸς τῶν ὑπουργῶν, τῶν ἀντιπροσώπων αὐτῶν καὶ τῶν ἐπισήμως προσκεκλημένων ὑπαλλήλων, οὐδεὶς δύναται νὰ γίνῃ δεκτὸς εἰς τὸ ἓν ἢ τὸ ἕτερον Σῶμα ὅπως ποιήσηται κοινοποίησίν τινα εἴτε ἐν ὀνόματι αὐτοῦ εἴτε ὡς ἀντιπρόσωπος ὁμάδος ἀτόμων.

ΑΡΘΡΟΝ 57.

Αἱ συζητήσεις τῶν δύο Σωμάτων γίνονται τουρκιστί.

Τὰ νομοσχέδια ἐκτυπούμενα διανέμονται εἰς τὰ μέλη πρὸ τῆς ὡρισμένης διὰ τὴν συζήτησιν ἡμέρας.

ΑΡΘΡΟΝ 58.

Ἡ ψηφοφορία εἰς τὰ δύο Σώματα γίνεται δι' ὀνοματικῆς κλήσεως, διὰ σημείων ἐξωτερικῆς δηλώσεως ἢ διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας. Διὰ νὰ γίνῃ μυστικὴ ψηφοφορία, ἀπαιτεῖται πρὸς τοῦτο ἀπόφασις τοῦ Σώματος λαμβανομένη διὰ πλειονοψηφίας.

ΑΡΘΡΟΝ 59.

Τὴν ἐσωτερικὴν ἀστυνομίαν ἑκάστου Σώματος ἐξασκεῖ ὁ Πρόεδρος αὐτοῦ.

ΠΕΡΙ ΓΕΡΟΥΣΙΑΣ.

ΑΡΘΡΟΝ 60.

Ὁ Πρόεδρος καὶ τὰ μέλη τῆς Γερουσίας διορίζονται κατ' εὐθεῖαν ὑπὸ τῆς Α. Μ. τοῦ Σουλτάνου. Ὁ ἀριθμὸς τῶν Γερουσιαστῶν δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὸ τρίτον τῶν μελῶν τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων.

ΑΡΘΡΟΝ 61.

Ὅπως διορισθῇ τις Γερουσιαστής, δέον νὰ καταστῇ διὰ τῶν πράξεων αὐτοῦ ἄξιος τῆς δημοσίου ἐμπιστοσύνης καὶ νὰ προσήνεγκεν εἰς τὸ Κράτος ἀξιολόγους ὑπηρεσίας.

Νὰ ἔχῃ ἡλικίαν τοὐλάχιστον τεσσαράκοντα ἐτῶν.

ΑΡΘΡΟΝ 62.

Οἱ Γερουσιασταὶ διορίζονται ἰσόβιοι.

Τὸ ἀξίωμα τοῦ Γερουσιαστοῦ δύναται νὰ ἀπονεμηθῇ εἰς διαθέσιμα πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἐχρημάτισαν Ὑπουργοί, Γενικοὶ Διοικηταί, Ἀρχηγοὶ Στρατιωτικῶν Σωμάτων, Καζασκέρηδες, Πρέσβεις ἢ πληρεξούσιοι ὑπουργοί, Πατριάρχαι, Ἀρχιράβδινοι, ἀντιστράτηγοι τῶν κατὰ ξηρὰν καὶ κατὰ θάλασσαν στρατῶν καὶ ἐν γένει εἰς τοὺς καταλλήλους ἐκ τῶν ἐχόντων τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα.

Τὰ μέλη τῆς Γερουσίας διοριζόμενα ἐπὶ τῇ αἰτήσει αὐτῶν εἰς ἄλλην θέσιν ἀπολλύσι τὴν ἰδιότητα τοῦ Γερουσιαστοῦ.

ΑΡΘΡΟΝ 63.

Ὁ μισθὸς τοῦ Γερουσιαστοῦ ὁρίζεται εἰς δέκα χιλιάδας γροσίων κατὰ μῆνα. Ὁ Γερουσιαστὴς ὁ λαμβάνων παρὰ τοῦ δημοσίου ταμείου μισθὸν ἢ χορηγείαν ὑπὸ ἄλλον τίτλον δικαιοῦται μόνον εἰς συμπλήρωσιν, ἂν τὸ ποσὸν ἦναι ἔλασσον τῶν δέκα χιλιάδων γροσίων. Ἂν τὸ ποσὸν ἦναι ἴσον ἢ ἀνώτερον τῆς μισθοδοσίας τοῦ Γερουσιαστοῦ, ἐξακολουθεῖ λαμβάνων αὐτό.

ΑΡΘΡΟΝ 64.

Ἡ Γερουσία ἐξετάζει τὰ σχέδια τῶν νόμων καὶ τῶν προϋπολογισμῶν, τὰ διαβιβαζόμενα αὐτῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων.

Ἂν κατὰ τὴν συζήτησιν νομοσχεδίου τινὸς ἡ Γερουσία ἀπαντήσῃ διάταξίν τινα ἀντικειμένην εἰς τὰ θρησκευτικὰ ἐν γένει, εἰς τὰ κυριαρχικὰ δικαιώματα τῆς Α.Μ. τοῦ Σουλτάνου, εἰς τὴν ἐλευθερίαν, εἰς τὸ Σύνταγμα, εἰς τὴν χωρογραφικὴν ἀκεραιότητα τοῦ Κράτους, εἰς τὴν ἐσωτερικὴν ἀσφάλειαν τῆς χώρας, εἰς τὸ συμφέρον τῆς ἀμύνης τῆς Πατρίδος, εἰς τὰ χρηστὰ ἤθη, ἢ ἀπορρίπτει αὐτὸ ὁριστικῶς δι' ἠτιολογημένης ψήφου ἢ τὸ παραπέμπει συνωδευμένον ὑπὸ τῶν παρατηρήσεων αὐτῆς εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων ὅπως τροποποιηθῇ καὶ διορθωθῇ.

Τὰ ὑπὸ τῆς Γερουσίας παραδεκτὰ γενόμενα νομοσχέδια ἐπικυροῦνται ὑπ' αὐτῆς καὶ διαβιβάζονται εἰς τὸν Σαδραζάμην.

Ἡ Γερουσία ἐξετάζει τὰς ὑποβαλλομένας αὐτῇ ἀναφορὰς καὶ διαβιβάζει εἰς τὸν Σαδραζάμην ἐκείνας ἐξ αὐτῶν, ἃς κρίνῃ ἀξίας τῆς τοιαύτης παραπομπῆς, συνοδεύουσα αὐτὰς διὰ τῶν παρατηρήσεων αὐτῆς.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ.

ΑΡΘΡΟΝ 65.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν Ἀντιπροσώπων τῆς Βουλῆς ὁρίζεται ἐπὶ τῇ βάσει ἑνὸς βουλευτοῦ ἐπὶ πεντήκοντα χιλιάδων ἀρρένων ἀνηκόντων εἰς τὴν Ὀθωμανικὴν ὑπηκοότητα.

ΑΡΘΡΟΝ 66.

Ἡ ἐκλογὴ γίνεται διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας· ὁ τρόπος τῆς ἐκλογῆς ὁρισθήσεται δι' εἰδικοῦ νόμου.

ΑΡΘΡΟΝ 67.

Ἡ ἐντολὴ Ἀντιπροσώπου τῆς Βουλῆς εἶναι ἀσυμβίβαστος μετὰ τῶν δημοσίων θέσεων· ἐξαιροῦνται οἱ ὑπουργοὶ οἵτινες δύνανται νὰ ὦσι καὶ Ἀντιπρόσωποι.

Πᾶς ἄλλος δημόσιος λειτουργὸς ἐκλεγόμενος Ἀντιπρόσωπος εἶναι ἐλεύθερος νὰ δεχθῇ ἢ ν' ἀποποιηθῇ τὴν ἐντολὴν ταύτην· ἀλλ' ἐν περιπτώσει ἀποδοχῆς, ὀφείλει νὰ παραιτηθῇ τῆς θέσεως αὐτοῦ.

ΑΡΘΡΟΝ 68.

Δὲν δύνανται νὰ ἐκλεγῶσιν Ἀντιπρόσωποι:

α) Οἱ μὴ ἀνήκοντες εἰς τὴν Ὀθωμανικὴν ἐθνότητα·

β) Οἱ δυνάμει τοῦ ἰσχύοντος εἰδικοῦ κανονισμοῦ ἀπολαύοντες προσωρινῶς ἀτελειῶν σχετιζομένων πρὸς ξένην ὑπηρεσίαν εἰς ἣν διατελοῦσι·

γ) Οἱ μὴ εἰδότες τὴν Τουρκικήν·

δ) Οἱ μὴ ἔχοντες συμπεπληρωμένον τὸ τριακοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτῶν·

ε) Οἱ ἐν καιρῷ ἐκλογῆς ἐπαγγελόμενοι τὸν ὑπηρέτην·

ς) Οἱ πτωχεύσαντες καὶ μήπω κατὰ νόμον ἀποκατασταθέντες·

ζ) Οἱ ἔχοντες κακὴν φήμην ὡς ἐκ τῆς διαγωγῆς αὐτῶν·

η) Οἱ ὑποστάντες δικαστικὴν ἀπαγόρευσιν, ἐφ' ὅσον αὕτη διαρκεῖ·

θ) Οἱ ἀπολέσαντες τὰ πολιτικὰ αὐτῶν δικαιώματα·

ι) Οἱ διατεινόμενοι ὅτι ἀνήκουσιν εἰς ξένην ὑπηκοότητα.

Εἰς τὰς γενησομένας μετὰ τέσσαρα ἔτη ἐκλογὰς εἰς τῶν ὅρων τῆς ἐκλεξιμότητος εἰς τὴν θέσιν Ἀντιπροσώπου ἔσεται καὶ τὸ ἀναγινώσκειν τὴν Τουρκικὴν καὶ, ἐφ' ὅσον τὸ δυνατὸν, γράφειν αὐτήν.

ΑΡΘΡΟΝ 69.

Αἱ γενικαὶ ἐκλογαὶ τῶν Ἀντιπροσώπων γίνονται κατὰ τετραετίαν.

Ἡ ἐντολὴ ἑκάστου Ἀντιπροσώπου διαρκεῖ ἐπὶ τέσσαρα ἔτη· ἀλλ' εἶναι καὶ αὖθις ἐκλέξιμος.

ΑΡΘΡΟΝ 70.

Αἱ γενικαὶ ἐκλογαὶ τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων ἄρχονται τὸ βραδύτερον τέσσαρας μῆνας πρὸ τῆς 1ης Νοεμβρίου, ὁπότε συνέρχεται ἡ Γενικὴ Συνέλευσις.

ΑΡΘΡΟΝ 71.

Ἕκαστον μέλος τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων ἐκπροσωπεῖ τὸ σύνολον τῶν Ὀθωμανῶν καὶ οὐχὶ ἀποκλειστικῶς τὴν ἐκλέξασαν αὐτὸ περιφέρειαν.

ΑΡΘΡΟΝ 72.

Οἱ ἐκλογεῖς ὀφείλουσι νὰ ἐκλέγωσι τοὺς Ἀντιπροσώπους αὐτῶν ἐκ τῶν κατοίκων τῆς ἐπαρχίας εἰς ἣν ἀνήκουσιν.

ΑΡΘΡΟΝ 73.

Ἐν περιπτώσει διαλύσεως τῆς Βουλῆς δι' Αὐτοκρατορικοῦ Ἰραδέ, αἱ γενικαὶ ἐκλογαὶ δέον ν' ἀρχίσωσιν ἐν καιρῷ, ὅπως ἡ Βουλὴ δυνηθῇ νὰ συνέλθῃ ἐκ νέου τὸ βραδύτερον ἓξ μῆνας ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς διαλύσεως.

ΑΡΘΡΟΝ 74.

Ἐν περιπτώσει θανάτου, δικαστικῆς ἀπαγορεύσεως, παρατεταμένης ἀπουσίας, ἀπωλείας τῆς ἰδιότητος τοῦ Ἀντιπροσώπου συνεπείᾳ καταδίκης ἢ ἀποδοχῆς δημοσίας θέσεως, ἐνεργεῖται ἡ ἀντικατάστασις συνῳδὰ ταῖς διατάξεσι τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου καὶ ἐντὸς τοσούτου χρονικοῦ διαστήματος, ὥστε ὁ νέος Ἀντιπρόσωπος νὰ δυνηθῇ νὰ ἐξασκήσῃ τὴν ἐντολήν αὐτοῦ τὸ βραδύτερον ἐντὸς τῆς ἐπιούσης συνόδου.

ΑΡΘΡΟΝ 75.

Ἡ ἐντολὴ τῶν Ἀντιπροσώπων τῶν ἐκλεγομένων πρὸς ἀναπλήρωσιν κενῆς θέσεως διαρκεῖ μόνον μέχρι τῶν προσεχῶν γενικῶν ἐκλογῶν.

ΑΡΘΡΟΝ 76.

Χορηγηθήσονται ὑπὸ τοῦ δημοσίου ταμείου ἑκάστῳ τῶν Ἀντιπροσώπων εἴκοσι χιλιάδες γροσίων διὰ τὴν σύνοδον ἑκάστου ἔτους καὶ τὰ ὁδοιπορικὰ αὐτῶν ἔξοδα διά τε τὴν ἔλευσιν καὶ τὴν ἐπιστροφήν.

Τὰ ἔξοδα ταῦτα ὁρισθήσονται συνῳδὰ ταῖς διατάξεσι τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ διέποντος τὰς ὁδοιπορικὰς ἀποζημιώσεις τὰς χορηγουμένας εἰς τοὺς πολιτικοὺς ὑπαλλήλους τοῦ Κράτους καὶ ὑπολογιζομένας ἐπὶ τῇ βάσει μηνιαίου μισθοῦ πεντακισχιλίων γροσίων.

ΑΡΘΡΟΝ 77.

Ὁ Πρόεδρος καὶ οἱ δύο Ἀντιπρόεδροι τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων ὁρίζονται κατὰ προτίμησιν ὑπὸ τῆς Α. Μ. τοῦ Σουλτάνου ἐκ καταλόγου ἐννέα ὑποψηφίων, ἐκλεγομένων ὑπὸ τῆς Βουλῆς διὰ πλειονοψηφίας, ὧν οἱ τρεῖς διὰ τὴν προεδρείαν, τρεῖς διὰ τὴν πρώτην ἀντιπροεδρείαν καὶ τρεῖς διὰ τὴν δευτέραν ἀντιπροεδρείαν.

Ὁ διορισμὸς τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Ἀντιπροέδρων γίνεται δι' Αὐτοκρατορικοῦ Ἰραδέ.

ΑΡΘΡΟΝ 78.

Αἱ συνεδριάσεις τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων γίνονται δημοσίᾳ. Ἐν τούτοις ἡ Βουλὴ ἐπὶ σπουδαίων ὑποθέσεων δύναται νὰ συνεδριάζῃ μυστικῶς, ἐὰν γίνῃ τοιαύτη πρότασις ὑπὸ τῶν ὑπουργῶν ἢ ὑπὸ δεκαπέντε μελῶν, ἡ δὲ πρότασις αὕτη ψηφισθῇ ἐν μυστικῇ συνεδριάσει.

ΑΡΘΡΟΝ 79.

Οὐδεὶς ἀντιπρόσωπος δύναται διαρκούσης τῆς βουλευτικῆς συνόδου νὰ συλληφθῇ ἢ καταδιωχθῇ, ἐκτὸς ἂν ἡ Βουλὴ ἀποφασίσῃ κατὰ πλειονοψηφίαν ὅτι ὑπάρχει λόγος ἀποχρῶν πρὸς καταδίωξιν αὐτοῦ, ἢ συλληφθῇ οὗτος ἐπ' αὐτοφώρῳ ἐγκλήματι ἢ πλημμελήματι ἢ μετὰ τὴν διάπραξιν αὐτῶν.

ΑΡΘΡΟΝ 80.

Ἡ Βουλὴ τῶν Ἀντιπροσώπων συζητεῖ τὰ ὑποβαλλόμενα αὐτῇ νομοσχέδια. Παραδέχεται, τροποποιεῖ ἢ ἀπορρίπτει τὰς ἀφορώσας τὰ οἰκονομικὰ ἢ τὸ Σύνταγμα διατάξεις, ἐξετάζει λεπτομερῶς τὰς γενικὰς δαπάνας τοῦ Κράτους τὰς περιλαμβανομένας ἐν τῷ προϋπολογισμῷ καὶ ὁρίζει τὸ ποσὸν αὐτῶν μετὰ τῶν ὑπουργῶν· ὁρίζει ἐπίσης ἐκ συμφώνου μετὰ τῶν ὑπουργῶν τὴν φύσιν, τὸ ποσὸν καὶ τὸν τρόπον τῆς διανομῆς καὶ εἰσπράξεως τῶν πρὸς κάλυψιν τῶν δαπανῶν προσόδων.

ΠΕΡΙ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ.

ΑΡΘΡΟΝ 81.

Οἱ δικασταὶ οἱ διοριζόμενοι κατὰ τὸν εἰδικὸν ἐπὶ τούτῳ νόμον καὶ ἐφοδιαζόμενοι διὰ διπλώματος (Βερατίου) εἰσὶν ἀμετάθετοι· ἀλλ' ἡ παραίτησις αὐτῶν γίνεται δεκτή. Ὁ προβιβασμὸς τῶν δικαστῶν κατὰ ἱεραρχικὴν ταξιν, ἡ μετάθεσις αὐτῶν, τὸ εἰς σύνταξιν δικαίωμα αὐτῶν, ἡ παῦσις αὐτῶν ἕνεκα ποινικῆς καταδίκης ὑπόκειται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ αὐτοῦ νόμου.

Ὁ νόμος οὗτος ὁρίζει καὶ τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα τῶν δικαστῶν καὶ τῶν λοιπῶν δικαστικῶν λειτουργῶν.

ΑΡΘΡΟΝ 82.

Πᾶσαι αἱ συνεδριάσεις τῶν δικαστηρίων εἰσὶ δημόσιαι.

Ἐν τούτοις εἰς περιστάσεις ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένας τὸ δικαστήριον δύναται νὰ συνεδριάσῃ τῶν θυρῶν κεκλεισμένων.

Ἡ διὰ τύπου δημοσίευσις τῶν ἀποφάσεων ἐπιτρέπεται.

ΑΡΘΡΟΝ 83.

Πᾶν ἄτομον πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ δύναται νὰ μεταχειρισθῇ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου ὅσα μέσα ἤθελε θεωρήσει πρόσφορα καὶ τὰ ὁποῖα ἐπιτρέπει ὁ νόμος.

ΑΡΘΡΟΝ 84.

Οὐδὲν δικαστήριον δύναται ν' ἀρνηθῇ ὑφ' οἱανδήποτε πρόφασιν ἵνα δικάσῃ ὑπόθεσιν τῆς ἁρμοδιότητος αὐτοῦ. Δὲν δύναται ἐπίσης ν' ἀναστείλῃ ἢ ἀναβάλῃ τὴν δίκην μετὰ τὴν ἔναρξιν αὐτῆς ἢ ἀφοῦ προβῇ εἰς τὰς ἀπαιτουμένας προκαταρκτικὰς ἐξετάσεις, ἐκτὸς ἐὰν ὁ ἐνάγων ἤθελε παραιτηθῇ τῆς ἀγωγῆς αὐτοῦ. Ἐν τούτοις ἐπὶ ποινικῶν ὑποθέσεων ἡ ἀγωγὴ τοῦ δημοσίου ἐξακολουθεῖ συνῳδὰ τῷ νόμῳ καὶ ἐν ᾗ ἔτι περιπτώσει ὁ ἐνάγων ἤθελε παραιτηθῇ τῆς δίκης αὐτοῦ.

ΑΡΘΡΟΝ 85.

Πᾶσα ὑπόθεσις δικάζεται ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου.

Αἱ μεταξὺ ἰδιωτῶν καὶ τοῦ Κράτους δίκαι ὑπάγονται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν κοινῶν δικαστηρίων.

ΑΡΘΡΟΝ 86.

Οὐδεμία ἀνάμιξις δύναται νὰ ἐξασκηθῇ ἐν τοῖς δικαστηρίοις.

ΑΡΘΡΟΝ 87.

Αἱ ὑποθέσεις αἱ ἀφορῶσαι τὸ *Σερὶ* δικάζονται ὑπὸ τῶν δικαστηρίων τοῦ *Σερί*. Ἡ ἐκδίκασις τῶν πολιτικῶν ὑποθέσεων ἀνήκει εἰς τὰ πολιτικὰ δικαστήρια.

ΑΡΘΡΟΝ 88.

Αἱ διάφοροι τάξεις τῶν δικαστηρίων, ἡ ἁρμοδιότης καὶ ἡ δικαιοδοσία αὐτῶν καὶ ἡ μισθοδοσία τῶν δικαστῶν κανονίζονται ὑπὸ τῶν νόμων.

ΑΡΘΡΟΝ 89.

Ἐκτὸς τῶν ὡρισμένων δικαστηρίων δὲν δύνανται νὰ συστηθῶσιν ὑφ' οἱανδήποτε ἐπωνυμίαν ἔκτακτα δικαστήρια, ἢ ἐπιτροπαὶ πρὸς ἐκδίκασιν καὶ διεξαγωγὴν εἰδικῶν τινων ὑποθέσεων.

Ἐν τούτοις ἡ διαιτησεία καὶ ὁ διορισμὸς *Μουβελλὰ* (ἐπιτροπικῶς πεμπομένων δικαστῶν) ἐπιτρέπεται κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὡρισμένα.

ΑΡΘΡΟΝ 90.

Οὐδεὶς δικαστὴς δύναται νὰ κατέχῃ συγχρόνως καὶ ἑτέραν θέσιν μισθοδοτουμένην ὑπὸ τοῦ Κράτους.

ΑΡΘΡΟΝ 91.

Διορισθήσονται εἰσαγγελεῖς πρὸς οὓς ἐπιτραπήσεται ἡ ὑπεράσπισις τῶν δικαιωμάτων τοῦ δημοσίου.

Ἡ δικαιοδοσία καὶ ἡ ἱεραρχία αὐτῶν ὁρισθήσεται ὑπὸ τοῦ νόμου.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΝΩΤΑΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ.

ΑΡΘΡΟΝ 92.

Τὸ Ἀνώτατον Δικαστήριον ἀποτελεῖται ἐκ τριάκοντα μελῶν, ὧν δέκα Γερουσιασταί, δέκα Σύμβουλοι τοῦ Κράτους καὶ δέκα μέλη ἐκλεγόμενα μεταξὺ τῶν Προέδρων καὶ τῶν μελῶν τοῦ Ἀκυρωτικοῦ καὶ τοῦ Ἐρετείου. Ἅπαντα τὰ μέλη ἐκλέγονται διὰ κλήρου.

Τὸ Ἀνώτατον Δικαστήριον συγκαλεῖται ὅταν ᾖναι ἀνάγκη δι' Αὐτοκρατορικοῦ Ἰραδὲ καὶ συνέρχεται ἐν τῷ μεγάρῳ τῆς Γερουσίας. Ἡ δικαιοδοσία αὐτοῦ συνίσταται εἰς τὸ δικάζειν:

Τοὺς ὑπουργούς·

Τὸν Πρόεδρον καὶ τὰ μέλη τοῦ Ἀκυρωτικοῦ· καὶ

Πάντα κατηγορούμενον ἐπὶ ἐγκλήματι κατὰ τοῦ προσώπου ἢ τῶν δικαιωμάτων τῆς Α. Μ. τοῦ Σουλτάνου, ἢ ἐπιβουλῇ κατὰ τῆς ἀσφαλείας τοῦ Κράτους.

ΑΡΘΡΟΝ 93.

Τὸ Ἀνώτατον Δικαστήριον σύγκειται ἐκ δύο τμημάτων, τοῦ τμήματος τῆς κατηγορίας καὶ τοῦ δικαστικοῦ τμήματος.

Τὸ τμῆμα τῆς κατηγορίας ἀπαρτίζουσιν ἐννέα μέλη ἐκλεγόμενα διὰ κλήρου μεταξὺ τῶν τριάκοντα μελῶν τῶν ἀποτελούντων τὸ Ἀνώτατον Δικαστήριον καὶ τῶν ὁποίων τρεῖς μέν εἰσι Γερουσιασταί, τρεῖς δὲ Σύμβουλοι τοῦ Κράτους καὶ τρία μέλη τοῦ Ἀκυρωτικοῦ καὶ τοῦ Ἐρετείου.

ΑΡΘΡΟΝ 94.

Ἡ εἰς τὸ δικαστικὸν τμῆμα παραπομπὴ ἀποφασίζεται ὑπὸ τοῦ τμήματος τῆς κατηγορίας διὰ τῆς πλειονοψηφίας τῶν δύο τρίτων τῶν μελῶν αὐτοῦ. Τὰ μέλη

τὰ ἀνήκοντα εἰς τὸ τμῆμα τῆς κατηγορίας δὲν δύνανται νὰ συμμετάσχωσι τῆς συνδιασκέψεως τοῦ δικαστικοῦ τμήματος.

ΑΡΘΡΟΝ 95.

Τὸ δικαστικὸν τμῆμα σχηματίζεται ἐξ εἴκοσι καὶ ἑνὸς μελῶν, ὧν ἑπτὰ Γερουσιασταί, ἑπτὰ Σύμβουλοι τοῦ Κράτους καὶ ἑπτὰ μέλη τοῦ Ἀκυρωτικοῦ καὶ τοῦ Ἐφετείου.

Δικάζει διὰ πλειονοψηφίας τῶν δύο τρίτων τῶν μελῶν αὐτοῦ καὶ συνῳδὰ τοῖς ἐν ἰσχύει νόμοις, τὰς δίκας ἃς παραπέμπει αὐτὸ τὸ τμῆμα τῆς κατηγορίας.

Αἱ ἀποφάσεις αὐτοῦ δὲν ὑπόκεινται οὔτε εἰς ἔφεσιν οὔτε εἰς ἀναίρεσιν.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ.

ΑΡΘΡΟΝ 96.

Οὐδεὶς δημόσιος φόρος δύναται νὰ ἐπιβληθῇ, διανεμηθῇ καὶ εἰσπραχθῇ ἢ μόνον ὅταν ὁρισθῇ δυνάμει νόμου.

ΑΡΘΡΟΝ 97.

Ὁ προϋπολογισμὸς εἶναι ὁ νόμος ὁ περιέχων τὰς προβλέψεις τῶν προσόδων καὶ τῶν δαπανῶν τοῦ Κράτους. Οἱ δημόσιοι φόροι διέπονται ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν καθορισμόν, τὴν διανομὴν καὶ τὴν εἴσπραξιν αὐτῶν.

ΑΡΘΡΟΝ 98.

Ἡ ὑπὸ τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως ἐξέτασις καὶ ἐπιψήφησις τοῦ προϋπολογισμοῦ γίνεται κατ' ἄρθρα. Οἱ προστρτημένοι πίνακες οἱ περιέχοντες ἐν λεπτομερείᾳ τὰς προσόδους καὶ τὰς δαπάνας διαιροῦνται εἰς τμήματα, κεφάλαια καὶ ἄρθρα συμφώνως πρὸς τὸ ὑπὸ τῶν κανονισμῶν ὁριζόμενον πρότυπον.

Οἱ πίνακες οὗτοι ἐπιψηφίζονται κατὰ κεφάλαια.

ΑΡΘΡΟΝ 99.

Τὸ νομοσχέδιον τοῦ προϋπολογισμοῦ ὑποβάλλεται εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων ἅμα τῇ ἐνάρξει τῆς κοινοβουλευτικῆς συνόδου, ὅπως καταστῇ δυνατὴ ἡ ἐκτέλεσις αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς οἰκονομικῆς χρήσεως εἰς ἣν ἀναφέρεται.

ΑΡΘΡΟΝ 100.

Οὐδεμία δαπάνη ἐκτὸς τοῦ προϋπολογισμοῦ δύναται νὰ γίνῃ ἀπὸ τῶν δημοσίων χρημάτων εἰμὴ δυνάμει νόμου.

ΑΡΘΡΟΝ 101.

Ἐν κατεπειγούσει ἀνάγκῃ, δικαιολογουμένῃ ὑπὸ ἐκτάκτων περιστάσεων, οἱ ὑπουργοὶ ὑπὸ εὐθύνην αὐτῶν δύνανται, ἐν ἀπουσίᾳ τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως, νὰ ἐξεύρωσι δυνάμει Αὐτοκρατορικοῦ Ἰραδὲ τοὺς ἀναγκαιοῦντας πόρους καὶ νὰ προβῶσιν εἰς δαπάνην μὴ προβλεπομένην ὑπὸ τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ ὑποβάλωσι περὶ τούτου νομοσχέδιον εἰς τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν ἅμα τῇ ἐνάρξει τῆς προσεχεστέρας αὐτῆς συνόδου.

ΑΡΘΡΟΝ 102.

Ὁ προϋπολογισμὸς ἐπιψηφίζεται δι' ἓν ἔτος· ἔχει δὲ ἰσχὺν νόμου μόνον διὰ τὸ ἔτος εἰς ὃ ἀναφέρεται.

Ἐν τούτοις ἂν ἕνεκα ἐξαιρετικῶν περιστάσεων ἡ Βουλὴ τῶν Ἀντιπροσώπων διαλυθῇ πρὸ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, οἱ ὑπουργοὶ δύνανται δι' ἀποφάσεως αὐτῶν, κυρουμένης δι' Αὐτοκρατορικοῦ Ἰραδὲ, νὰ ἐφαρμόσωσι τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ προηγουμένου ἔτους μέχρι τῆς προσεχοῦς συνόδου, χωρὶς ὅμως ἡ προσωρινὴ ἐφαρμογὴ τοῦ προϋπολογισμοῦ τούτου νὰ δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ χρονικὸν διάστημα ἑνὸς ἔτους.

ΑΡΘΡΟΝ 103.

Ὁ νόμος τῆς ὁριστικῆς διακανονίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ ἤτοι ὁ ἀπολογισμὸς ἀναφέρει τὸ ποσὸν τῶν γενομένων εἰσπράξεων καὶ πληρωμῶν ἐπὶ τῶν εἰσοδημάτων καὶ δαπανῶν τοῦ ἔτους, εἰς ὃ οὗτος ἀναφέρεται.

Ὁ τύπος καὶ αἱ διαιρέσεις αὐτοῦ δέον νὰ ὦσιν ἀκριβῶς αἱ αὐταὶ πρὸς τὰς τοῦ προϋπολογισμοῦ.

ΑΡΘΡΟΝ 104.

Τὸ νομοσχέδιον τῆς ὁριστικῆς διακανονίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ ὑποβάλλεται εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων τὸ πολὺ τέσσαρα ἔτη μετὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους εἰς ὃ ἀναφέρεται.

ΑΡΘΡΟΝ 105.

Συστηθήσεται Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον ἐντολὴν ἔχον νὰ ἐξελέγχῃ τοὺς λογαριασμοὺς τῶν ἐπὶ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων οἰκονομικῶν ὑπαλλήλων, ὡς καὶ τοὺς ἐτησίους λογαριασμοὺς τοὺς συνταχθησομένους ὑπὸ τῶν διαφόρων ὑπουργικῶν τμημάτων.

Τοῦτο θέλει ὑποβάλλει κατ' ἔτος εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων εἰδικὴν ἔκθεσιν περιλαμβάνουσαν τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐργασιῶν αὐτοῦ καὶ συνωδευμένην ὑπὸ τῶν ἀναγκαίων παρατηρήσεων.

Εἰς τὸ τέλος ἑκάστης τριμηνίας θέλει παρουσιάζει εἰς τὴν Α. Μ. τὸν Σουλτάνον διὰ τοῦ Προέδρου τοῦ Ὑπουργείου ἔκθεσιν περιέχουσαν τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν.

ΑΡΘΡΟΝ 106.

Τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον συνίσταται ἐκ δώδεκα μελῶν διοριζομένων δι' Αὐτοκρατορικοῦ Ἰραδέ.

Οὐδεὶς αὐτῶν δύναται νὰ παυθῇ χωρὶς ἢ τὴν ἀνάγκην τῆς παύσεως αὐτοῦ αἰτιολογοῦσα πρότασις νὰ ἐπιδοκιμασθῇ δι' ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων λαμβανομένης διὰ πλειονοψηφίας.

ΑΡΘΡΟΝ 107.

Τὰ προσόντα καὶ τὰ καθέκαστα τῆς δικαιοδοσίας τῶν μελῶν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, αἱ ἐφαρμοστέαι διατυπώσεις ἐν περιπτώσει παραιτήσεως, ἀντικαταστάσεως, προδιδασμοῦ καὶ ὑπὸ σύνταξιν καταταξέως αὐτῶν, ὡς καὶ ὁ διοργανισμὸς τῶν γραφείων τοῦ Συνεδρίου ὁρισθήσονται ὑπὸ εἰδικοῦ νόμου.

ΠΕΡΙ ΕΠΑΡΧΙΑΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ (ΒΙΛΑΕΤΙΩΝ).

ΑΡΘΡΟΝ 108.

Ἡ διοίκησις τῶν ἐπαρχιῶν ἔχει ὡς βάσιν τὴν ἀρχὴν τῆς ἀποκεντρώσεως καὶ τοῦ καθορισμοῦ τῶν δικαιοδοσιῶν.

Τὰ καθέκαστα τῆς διοργανώσεως ταύτης ὁρισθήσονται διὰ νόμου.

ΑΡΘΡΟΝ 109.

Ἡ ἐκλογὴ τῶν μελῶν τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων τῶν Βιλαετίων, Σανδζακίων καὶ Καζάδων, ὡς καὶ ἡ τῶν μελῶν τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου, ὅπερ κατ' ἔτος συνέρχεται ἐν τῇ ἕδρᾳ ἑκάστου Βιλαετίου, κανονισθήσεται δι' εἰδικοῦ νόμου ἐπὶ εὐρυτέρων βάσεων.

ΑΡΘΡΟΝ 110.

Ἡ δικαιοδοσία τῶν Γενικῶν Συμβουλίων τῶν Βιλαετίων ὁρισθήσεται ὑπὸ τοῦ συνταχθησομένου εἰδικοῦ νόμου, ἐν ᾧ θὰ περιλαμβάνηται τὸ δικαίωμα τοῦ συνδιασκέπτεσθαι περὶ ἀντικειμένων [illegible]μοσίας ὠφελείας, οἷον περὶ συστάσεως ὁδῶν καὶ μέσων συγκοινωνίας, περὶ [illegible]ματισμοῦ πιστωτικῶν γεωργικῶν ταμείων, περὶ

διευκολύνσεως καὶ ἀναπτύξεως τῆς βιομηχανίας, τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς γεωργίας καὶ περὶ τῆς διαδόσεως τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως, ὡς ἐπίσης καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ διατυπόνειν παραπονα καὶ διαβιβάζειν αὐτὰ εἰς τὰς ἁρμοδίους Ἀρχὰς πρὸς ἐπανόρθωσιν γεγονότων ἢ πράξεων διαπραχθεισῶν παρὰ τοὺς νόμους καὶ κανονισμούς, εἴτε ἐν τῇ διανομῇ καὶ εἰσπράξει τῶν φόρων, εἴτε ἐν πάσῃ ἄλλῃ περιπτώσει.

ΑΡΘΡΟΝ 111.

Ἐν ἑκάστῳ Καζᾷ θὰ ὑπάρχῃ συμβούλιον ἑκάστης κοινότητος,

Τῷ συμβουλίῳ τούτῳ ἀνατίθεται τὸ ἐποπτεύειν:

α) Τὴν διοίκησιν τῶν προσόδων τῶν βακουφικῶν ἀκινήτων κτημάτων καὶ κεφαλαίων κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἱδρυτῶν καὶ συμφώνως πρὸς τὰ ἀρχαιόθεν εἰθισμένα·

β) Τὴν χρῆσιν τῶν εἰς φιλανθρωπικοὺς σκοποὺς ὡρισμένων περιουσιῶν συμφώνως πρὸς τοὺς ἐν ταῖς διαθήκαις διαγραφομένους ὅρους·

γ) Τὴν διοίκησιν τῶν ὀρφανικῶν περιουσιῶν συνῳδὰ τῷ ἐπὶ τούτῳ εἰδικῷ κανονισμῷ.

Ἕκαστον τούτων τῶν συμβουλίων σύγκειται ἐκ τῶν μελῶν τῶν ἐκλεγομένων ὑπὸ τῆς οἰκείας κοινότητος συνῳδὰ τοῖς συνταχθησομένοις εἰδικοῖς κανονισμοῖς. Τὰ συμβούλια ταῦτα θέλουν ὑπάγεσθαι εἰς τὰς ἐπιτοπίους Ἀρχὰς καὶ τὰ Γενικὰ Συμβούλια τῶν Βιλαετίων.

ΑΡΘΡΟΝ 112.

Αἱ δημοτικαὶ ὑποθέσεις διευθύνονται ἔν τε Κωνσταντινουπόλει καὶ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ὑπὸ τῶν κατ' ἐκλογὴν συγκροτηθησομένων δημαρχιακῶν συμβουλίων. Ἡ δικαιοδοσία αὐτῶν καὶ ὁ τρόπος τῆς ἐκλογῆς τῶν μελῶν αὐτῶν θέλουσιν ὁρισθῇ δι' εἰδικοῦ νόμου.

ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ.

ΑΡΘΡΟΝ 113.

Ἐν ᾗ περιπτώσει ἤθελον παρατηρηθῇ γεγονότα ἢ ἐνδείξεις προμηνύουσαι στάσιν εἴς τι μέρος τοῦ Κράτους, ἡ Αὐτοκρατορικὴ Κυβέρνησις δικαιοῦται νὰ κηρύξῃ εἰς τὸ μέρος τοῦτο τὸν στρατιωτικὸν νόμον. Ὁ στρατιωτικὸς νόμος συνίσταται εἰς τὴν προσωρινὴν ἀναστολὴν τῶν πολιτικῶν νόμων.

Ὁ τρόπος τῆς διοικήσεως τῶν ὑπὸ τὸν στρατιωτικὸν νόμον μερῶν ὁρισθήσεται δι' εἰδικοῦ κανονισμοῦ.

Εἰς τὴν Α. Μ. τὸν Σουλτάνον ἀπόκειται ἡ ἀποκλειστικὴ ἐξουσία τοῦ ἀποβάλλειν ἢ ἀπομακρύνειν ἐκ τοῦ Ὀθωμανικοῦ Κράτους ἐκείνους ὅσοι κατ' ἀξιοπίστους πληροφορίας τῆς ἀστυνομίας ἀναγνωρισθῶσιν ὡς διαταράττοντες τὴν ἀσφάλειαν τοῦ Κράτους.

ΑΡΘΡΟΝ 114.

Ἡ πρωτοβάθμιος ἐκπαίδευσις εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ πάντας τοὺς Ὀθωμανούς. Τὰ καθέκαστα τῆς ἐφαρμογῆς θέλουσιν ὁρισθῆ δι' εἰδικοῦ νόμου.

ΑΡΘΡΟΝ 115.

Οὐδεμία διάταξις τοῦ Συντάγματος δύναται ν' ἀνασταλῆ ἢ περιέλθῃ εἰς ἀχρηστίαν ἐφ' οἱαδήποτε προφάσει.

ΑΡΘΡΟΝ 116.

Ὅταν ἕνεκα τῶν ἀπαιτήσεων τῶν περιστάσεων καταδειχθῆ δεόντως καὶ ὁριστικῶς ἡ ἀνάγκη τῆς τροποποιήσεως διατάξεών τινων τοῦ Συντάγματος, αὕτη δύναται νὰ γίνῃ κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον.

Πᾶσα πρότασις τροποποιήσεως ὑποβαλλομένη, εἴτε ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου εἴτε ὑπὸ τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἄλλου Σώματος τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως, δέον νὰ ὑποβληθῆ κατὰ πρῶτον εἰς τὴν συζήτησιν τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων.

Ἐὰν ἡ πρότασις αὕτη ἐγκριθῆ διὰ πλειονοψηφίας τῶν δύο τρίτων τῶν μελῶν τῶν ἀπαρτιζόντων τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων, τότε παραπέμπεται εἰς τὴν Γερουσίαν.

Ἐν ᾗ δὲ περιπτώσει ἡ προταθεῖσα τροποποίησις ἤθελε γείνει ἀποδεκτὴ καὶ ὑπὸ τῆς πλειονοψηφίας τῶν δύο τρίτων τῶν μελῶν τῆς Γερουσίας, κυρωθῆ δὲ καὶ δι' Αὐτοκρατορικοῦ Ἰραδὲ, τότε λαμβάνει αὕτη ἰσχὺν νόμου.

Πᾶσα διάταξις τοῦ Συντάγματος περὶ ἧς ὑπεβλήθη πρότασις τροποποιήσεως διατελεῖ ἐν ἰσχύϊ μέχρις οὗ ἡ περὶ τροποποιήσεως πρότασις συζητηθεῖσα ὑπὸ τῶν δύο Σωμάτων τῆς Γενικῆς Συνελεύσως ἐπικυρωθῆ δι' Αὐτοκρατορικοῦ Ἰραδέ.

ΑΡΘΡΟΝ 117.

Ἡ ἑρμηνεία τῶν νόμων ἀνήκει :

Εἰς τὸ Ἀκυρωτικὸν Δικαστήριον, ὅσον ἀφορᾷ τοὺς περὶ τὰ δικαστικὰ νόμους.

Εἰς τὸ Συμβουλιον τοῦ Κράτους διὰ τοὺς διοικητικοὺς νόμους· καὶ

Εἰς τὴν Γερουσίαν, διὰ τὰς διατάξεις τοῦ Συντάγματος.

ΑΡΘΡΟΝ 118.

Οἱ ἤδη ἐν ἐνεργείᾳ νόμοι, κανονισμοὶ καὶ τὰ ἔθη καὶ ἔθιμα θέλουσι διατελεῖ ἐν ἰσχύϊ ἐνόσῳ δὲν ἤθελον τροποποιηθῆ ἢ ἀκυρωθῆ ὑπὸ μεταγενεστέρων νόμων ἢ Κανονισμῶν.

ΑΡΘΡΟΝ 119.

Αἱ προσωριναὶ ὁδηγίαι τῆς 10 Σεβδὰλ 1293 (16/28 Ὀκτωβρίου 1876), αἱ ἀφορῶσαι τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν, ἥτις μόνον ἅπαξ θέλει συνέλθει, θὰ παύσωσιν ἰσχύουσαι εὐθὺς μετὰ τὴν λῆξιν τῆς πρώτης κοινοβουλευτικῆς συνόδου.